

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 3. 2024, sp. zn. 11 Tdo 220/2024, ECLI:CZ:NS:2024:11.TDO.220.2024.1

Číslo: 32/2024

Právní věta:

Rozsudek, jímž odvolací soud – výlučně na podkladě odvolání poškozeného proti výroku rozsudku soudu prvního stupně o náhradě škody (či nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení) – zruší v této části rozsudek soudu prvního stupně a nově ve věci sám rozhodne o takovém nároku poškozeného, není rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 2 tr. ř., proti němuž je přípustné dovolání.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.03.2024

Spisová značka: 11 Tdo 220/2024

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Přípustnost dovolání

Předpisy: § 265a odst. 1 tr. ř.
§ 265a odst. 2 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného J. V. proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 To 119/2023-265, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Jeseníku pod sp. zn. 6 T 5/2023.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Jeseníku (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 23. 5. 2023, č. j. 6 T 5/2023-248, byl obviněný J. V. (dále jen „obviněný“) uznán vinným ze spáchání přečinu dotačního podvodu podle § 212 odst. 2, 4 tr. zákoníku. Za uvedený přečin soud prvního stupně uložil obviněnému podle § 212 odst. 4 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 1 (jednoho) roku, přičemž podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku jeho výkon podmíněně odložil a stanovil zkušební dobu v trvání 2 (dvou) let. Současně podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku uložil soud prvního stupně obviněnému trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu, případně

výkonu funkce člena statutárního orgánu obchodních korporací, tedy obchodních společností a družstev, jakož i spolků, v trvání 2 (dvou) let.

2. Týmž rozsudkem dále soud prvního stupně rozhodl, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obviněný povinen nahradit poškozenému Olomouckému kraji, IČO: 60609460, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc (dále jen „poškozený“), škodu ve výši 500 000 Kč s tím, že povinnost obviněného k náhradě škody zaniká v rozsahu, v jakém bude tato splněna již odsouzeným spolkem Jesenická Cyklistická z. s., IČO: 02926865, se sídlem Palackého 1341/2, 790 01 Jeseník. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. pak soud prvního stupně poškozeného odkázal se zbytkem jeho nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. K rozsudku soudu prvního stupně Nejvyšší soud toliko dodává, že s ohledem na splnění podmínek stanovených v § 129 odst. 2 tr. ř. uvedené rozhodnutí neobsahuje odůvodnění, vyjma odůvodnění výroku o náhradě škody.

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal poškozený odvolání, na jehož podkladě Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci (dále jen „odvolací soud“) v záhlaví označeným rozsudkem podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o náhradě škody vysloveném podle § 228 odst. 1 tr. ř. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. rozhodl odvolací soud nově tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obviněný povinen zaplatit poškozenému na náhradě škody částku ve výši 500 000 Kč, spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky, a to od 25. 5. 2023 do zaplacení. Jinak ponechal odvolací soud napadený rozsudek nezměněný.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti rozsudku odvolacího soudu podává nyní obviněný prostřednictvím svého obhájce, Mgr. Ing. Ondřeje Koláře, advokáta, dovolání, a to proti jeho výroku o náhradě škody a s odkazem na dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. i) a písm. l) tr. ř.

5. Důvodnost svého dovolání obviněný odvozuje od skutečnosti, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2021, sp. zn. MSPH 89 INS 281/2021, byl zjištěn jeho úpadek a povoleno jeho oddlužení, přičemž toto insolvenční řízení nebylo dosud skončeno.

6. Obviněný poukazuje na § 140b zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle něhož platí, že nejde-li o řízení uvedená v § 140a, nelze v jiných soudních nebo rozhodčích řízeních po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, rozhodnout o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170); to neplatí, jde-li o pohledávky věřitelů na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka. K rozhodnutím vydaným v rozporu s tímto zákazem se v insolvenčním řízení nepřihlíží.

7. Jestliže tedy byla obviněnému v nynějším trestním řízení uložena povinnost nahradit poškozenému škodu, platí, že takovému rozhodnutí bránilo vedení shora uvedeného insolvenčního řízení a odvolací soud takový výrok - týkající se pohledávky spadající do majetkové podstaty obviněného (dlužníka) - nemohl učinit (k uvedenému obviněný odkazuje na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu potvrzujících tento závěr, jakož i na odbornou monografickou literaturu). Tataž vada podle obviněného stíhá i rozsudek soudu prvního stupně co do výroku o náhradě škody.

8. Z těchto důvodů obviněný navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil jednak napadený rozsudek odvolacího soudu, jednak výrok o náhradě škody rozsudku soudu prvního stupně,

a aby podle § 265m odst. 1 tr. ř. ve věci rozhodl sám tak, že poškozeného odkáže na řízení ve věcech občanskoprávních, nebo aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal soudu prvního stupně věc k novému projednání a rozhodnutí.

9. K dovolání obviněného se vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství JUDr. Jakub Chromý, Ph.D. (dále jen „státní zástupce“), který po shrnutí dosavadního průběhu řízení a dovolací argumentace obviněného plně přisvědčuje jím uplatněné argumentaci a tuto vlastními slovy opět prezentuje se závěrem, že v projednávané trestní věci nebylo možné v adhezním řízení rozhodnout o náhradě škody a poškozený měl být správně soudy nižších stupňů podle § 229 odst. 1 tr. ř. *per analogiam* odkázán se svým nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních.

10. Státní zástupce proto Nejvyššímu soudu navrhuje, aby podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek odvolacího soudu, jakož i adhezní výrok rozsudku soudu prvního stupně a podle § 265m odst. 1 tr. ř. sám rozhodl tak, že se poškozený se svým nárokem na náhradu škody podle § 229 odst. 1 tr. ř. *per analogiam* odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

11. Vyjádření státního zástupce Nejvyšší soud zaslal obhájci obviněného k případné replice, kterou do dne vydání tohoto usnesení neobdržel.

III. Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zjišťoval, zda je dovolání obviněného přípustné ve smyslu § 265a odst. 1 tr. ř., přičemž shledal, že není.

13. To proto, neboť z dikce § 265a odst. 1 tr. ř. jednoznačně plyne, že dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští. V § 265a odst. 2 písm. a) až h) tr. ř. jsou potom taxativně uvedena soudní rozhodnutí, která se považují pro řízení o dovolání za rozhodnutí ve věci samé. Podle § 265a odst. 2 písm. a) tr. ř. lze podat dovolání proti rozsudku, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání. Takovýmto odsuzujícím rozsudkem pak může být i rozsudek odvolacího soudu vydaný podle § 259 odst. 3 tr. ř. po zrušení rozsudku soudu prvního stupně z některého z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 tr. ř., vždy však musí jít o odsuzující rozsudek v uvedeném smyslu. Z výše uvedeného ustanovení, stejně jako znění § 265a odst. 2 písm. b) tr. ř. je patrné, že jde o dva případy přípustnosti dovolání, kdy bylo rozhodováno formou rozsudku.

14. V nyní projednávané trestní věci je přitom nepochybné, že rozsudek odvolacího soudu nelze považovat za rozhodnutí (zde rozsudek) ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 1, 2 tr. ř., neboť předmětem rozhodování odvolacího soudu nebyla otázka viny nebo trestu, ale pouze rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu škody. Odvolací soud tak z podnětu dovolání poškozeného přezkoumával pouze výrok, který se týkal jím uplatněného nároku na náhradu škody, zatímco o vině a trestu obviněného bylo již pravomocně rozhodnuto rozsudkem soudu prvního stupně [§ 139 odst. 1 alinea bb) a § 139 odst. 2 tr. ř.].

15. Závěr, že rozsudek, jímž odvolací soud – výlučně na podkladě dovolání poškozeného proti výroku rozsudku soudu prvního stupně o náhradě škody (či nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení) – zruší v této části rozsudek soudu prvního stupně a nově ve věci sám rozhodne o takovém nároku poškozeného, není rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 2 tr. ř., proti němuž je přípustné dovolání, má pevnou oporu v ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího soudu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 5. 2006, sp. zn. [3 Tdo 489/2006](#), ze dne 28. 7. 2010, sp. zn. [8 Tdo 907/2010](#), ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. [11 Tdo 1310/2010](#), a ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. [6 Tdo 615/2015](#)). Ve své rozhodovací praxi jej nadto akceptoval i Ústavní soud (srov. nálezy Ústavního

soudu ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. [I. ÚS 3456/15](#), a usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 9. 2015, usnesení sp. zn. [I. ÚS 2418/15](#), ze dne 29. 8. 2012, sp. zn. [II. ÚS 1901/12](#), a ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. [IV. ÚS 1435/11](#)).

IV.

Závěrečné shrnutí

16. Vzhledem k výše uvedenému, tj. z důvodu, že odvolací soud rozhodl svým nyní napadeným rozsudkem pouze o odvolání poškozeného proti výroku o náhradě škody rozsudku soudu prvního stupně, vyslovenému podle § 228 odst. 1 tr. ř., přičemž o výrocích o vině a o trestu již bylo pravomocně rozhodnuto rozsudkem soudu prvního stupně, nezbylo Nejvyššímu soudu, než dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. a) tr. ř. odmítnout jako nepřípustné. V souladu s § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. tak Nejvyšší soud učinil v neveřejném zasedání.